

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Л.М. Шимановська-Діанич

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«30» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«МЕНЕДЖМЕНТ»

освітня програма/спеціалізація «Бізнес-адміністрування»

спеціальність 073 Менеджмент
(код) (назва спеціальності)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти магістр
бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та
рекомендована до використання в освітньому
процесі на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від «30» серпня 2020 року № 11

Полтава 2020

Укладач:

Гусаковська Т.О., к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Бізнес-адміністрування» спеціальності «Менеджмент» ступеня «магістр»

_____ Я.О. Барібіна
(підпис) (ініціали, прізвище)

«29» серпня 2020 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	9
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	15
Розділ 6. Інформаційні джерела	16
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Менеджмент»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	
Мова викладання	українська
Статус дисципліни обов'язкова	
Курс/семестр вивчення	2 курс/4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	2 кредити ЄКТС
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 60.	
- лекції: 12	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 12	
- самостійна робота: 36	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК	
Заочна форма навчання	
Кількість годин: загальна кількість: 60.	
- лекції: 4.	
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 4.	
- самостійна робота: 52.	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни - формування цілісної системи знань про суть управління організацією, методи та інструментарій менеджменту та набуття практичних навичок щодо їх застосування для забезпечення ефективного процесу управління.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;</p> <p>ПР 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;</p> <p>ПР 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;</p> <p>ПР 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;</p> <p>ПР 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;</p> <p>ПР 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;</p> <p>ПР 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);</p> <p>ПР 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове</p>	<p>ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні</p> <p>ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;</p> <p>ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);</p> <p>ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);</p> <p>ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;</p> <p>СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;</p> <p>СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;</p> <p>СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;</p> <p>СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;</p> <p>СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.</p> <p>СК 11. Встановлювати критерії, за якими організація визначає подальші напрямки</p>

<p>забезпечення організації (підрозділу) та бізнесу. ПР 14. Встановлювати зв'язки між елементами системи управління організації та бізнесу ПР 16. Демонструвати вміння взаємодіяти з людьми та впливати на їх поведінку</p>	<p>розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани СК 14. Аналізувати вплив макро- і мікрооточення на бізнес-організацію з використанням відповідних інструментів; СК 15. Розуміти функціональні сфери бізнесу, взаємозв'язки між ними та їх місце в організаційному й зовнішньому контексті.</p>
---	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Еволюція науки менеджменту та основні функції менеджменту

Тема 1. Менеджмент як соціальне управління

Поняття менеджменту, його сутність і характерні ознаки. Основні категорії менеджменту. Предмет менеджменту. Схема управлінських зв'язків у системі управління. Складові частини та види менеджменту.

Сутність та класифікація методів менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Менеджер в організації. Трактуювання терміну „менеджер“. Класифікація груп менеджерів. Категорії менеджерів. Порівняльна характеристика менеджера з підприємцем.

Управлінські ролі менеджера. Класифікація та опис ролей менеджера за Г. Мінцбергом: міжособистісні ролі, інформаційні ролі, ролі, пов'язані з прийняттям рішень.

Вимоги, які пред'являють до сучасного менеджера в різних країнах світу: професійні, особистісні, ділові.

Тема 2. Еволюція управлінської думки

Шляхи становлення та етапи розвитку теорії та практики управління. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Сучасні підходи до управління. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні. Характеристика інтегрованих підходів до управління (системний підхід, процесний підхід, ситуаційний підхід). Закони і закономірності менеджменту. Принципи менеджменту.

Тема 3. Планування як загальна функція менеджменту

Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні та конкретні функції менеджменту. Взаємозв'язок конкретних і загальних функцій.

Теоретична сутність та зміст планування як функції менеджменту. Системний характер планування. Основи планування в організації. Класифікація та типологія планів, форми планів та принципи їх розробки.

Місія і цілі в управлінні організацією, особливості цілевстановлення. Основні вимоги до цілей в організації. Бар'єри на шляху планування та способи їх подолання. Стратегічне планування як основа стратегічного управління.

Тема 4. Організація як загальна функція менеджменту

Сутність та зміст функції менеджменту «організація». Сутність та зміст понять категоріального апарату менеджменту - «делегування», «повноваження», «обов'язки», «права», «відповідальність». Лінійні та апаратні повноваження. Ефективність розподілу повноважень. Види і типи організаційних структур управління. Переваги і недоліки окремих типів та видів організаційних структур.

Тема 5. Мотивація як загальна функція менеджменту

Сутність та зміст мотивації та її основних елементів: потреби, мотиву, стимулу, інтересу, винагороди. Первинні концепції та сучасні теорії мотивації. Помилки і шляхи мотивування в сучасних організаціях. Психологічні аспекти мотивації. Особливості функціонування мотиваційного механізму в сучасних умовах. Системи і форми оплати праці.

Тема 6. Контроль як загальна функція менеджменту

Контроль, як процес в управлінні. Сутність і зміст контролю. Класифікація контролю в управлінні: типи контролю в організації, види і методи контролю в сучасних умовах. Загальна характеристика принципів контролю. Бар'єри контролю і роль менеджера в організації ефективного контролю.

Модуль 2. Управління груповими процесами

Тема 7. Управлінські рішення в менеджменті

Природа управлінських рішень та їх класифікація: організаційні, запрограмовані, незапрограмовані, компромісні. Підходи до прийняття управлінських рішень.

Загальна характеристика процесу прийняття управлінських рішень. Інформація як початковий імпульс прийняття рішення. Характеристика проблемної ситуації і факторів, які до неї призвели. Стан формування рішення. Особливості реалізації рішення. Структуризація процесу розробки прийняття складних рішень. Рівні прийняття управлінських рішень.

Моделювання в процесі прийняття управлінських рішень. Типи моделей: математичні, аналогові, фізичні. Етапи моделювання та особливості їх реалізації. Методи прийняття управлінських рішень: платіжна матриця, дерево рішень. Особливості прийняття групових управлінських рішень. Організація виконання управлінських рішень.

Тема 8. Інформація і комунікації в менеджменті

Поняття інформації, її види і значення в процесі управління. Загальна характеристика основних понять категоріального апарату менеджменту: дані, інформація, інформаційний масив, інформаційний потік. Типи інформації. Вимоги до інформації в сучасних умовах господарювання. Властивості інформації. Технологія інформаційної діяльності. Особливості інформації на операційному, стратегічному та управлінському рівнях. Види інформаційних технологій.

Сутність і умови комунікацій в управлінні. Комунікації між організацією і середовищем, між рівнями управління і підрозділами організації. Комунікаційний процес. Елементи процесу комунікацій, етапи процесу комунікацій. Види комунікаційних мереж. Загальна характеристика комунікаційних стилів.

Тема 9. Влада, вплив і лідерство як соціально-економічні явища

Поняття впливу. Форми і значення впливу в процесі управління. Форми впливу та їх характеристики: через страх, через винагороду, через традиції, через харизму, через розумну віру в знання і компетентність, через переконання, через участь. Необхідність і сутність влади в менеджменті. Джерела і основи влади в організації. Особиста і посадова влада. Характеристика різних типів влади: традиційна, харизматична, легальна, експертна, влада примусу, влада винагороди, влада ресурсу, влада зв'язків, влада інформації. Баланс влади та особливості його реалізації.

Природа лідерства, його складові та ознаки. Теорії лідерства і їх еволюція.

Стиль управління (керівництва) і його вплив на ефективність діяльності організації.

Тема 10. Ефективність менеджменту

Сутність та види ефективності управління і діяльності організації. Концепції визначення ефективності менеджменту організацій. Підходи до оцінки ефективності управління. Системи показників визначення ефективності менеджменту організацій. Напрями підвищення ефективності управління та діяльності організації.

Соціальна відповідальність та етика в менеджменті. Культура менеджменту.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни «Менеджмент»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Еволюція науки менеджменту та основні функції менеджменту					
Тема 1 «Менеджмент як соціальне управління» 1. Поняття менеджменту, його сутність і характерні ознаки. 2. Інструменти та методи менеджменту. Цілі і задачі менеджменту 3. Менеджер в організації. Рівні управління. Менеджер і підприємець.	0,5	Тема 1 «Менеджмент як соціальне управління» 1. Поняття менеджменту, його сутність і характерні ознаки 2. Управлінська праця як складова управлінської діяльності. 3. Тракткування терміну «менеджер». Класифікація груп менеджерів. Три категорії менеджерів. 4. Функції менеджера в процесі управління	0,5	Провести функціональний аналіз діяльності менеджера. Провести порівняльну характеристику менеджера та підприємця. Виконати завдання з аналізу виробничої ситуації.	5
Тема 2 «Еволюція управлінської думки» 1. Шляхи становлення та етапи розвитку теорії та практики управління 2. Сучасні підходи до управління 3. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні	0,5	Тема 2 «Еволюція управлінської думки» 1. Шляхи становлення та етапи розвитку теорії та практики управління 2. Сучасні підходи до управління 3. Особливості формування моделі менеджменту в Україні	0,5	Дати письмову характеристику організаційно-технічним принципам управління Генрі Форда. Здійснити порівняння принципів управління Г. Форда, Ф. Тейлора та А. Файоля. Підготувати повідомлення на теми «Основний внесок та	5

				недоліки школи наукового управління», «Основний внесок та недоліки класичної школи управління», «Основний внесок та недоліки школи людських відносин та школи поведінкових наук» «Теорія організаційної культури: загальна характеристика: особливості розвитку теорії організаційної культури; особливості застосування теорії в сучасних умовах господарювання» « Г.Кунц і його погляди на теорію управління з позицій управляючого».	
Тема 3 «Планування як загальна функція менеджменту» 1. Функція менеджменту - планування: сутність, основи планування в організації. 2. Місія та цілі в управлінні організацією, особливості встановлення та реалізації 3. Стратегічне планування як основа стратегічного управління 4. Тактичне планування	2	Тема 3 «Планування як загальна функція менеджменту» 1. Сутність та зміст функції менеджменту «планування». 2. Процес планування в організації та характеристика його основних етапів 3. Місія та цілі в організації 4. Зміст і переваги стратегічного планування. Поняття стратегії 5. Загальна характеристика процесу стратегічного планування 6. SWOT-аналіз: сутність і методика проведення 7. Стратегії організації та процес їх	2	Підготувати повідомлення на теми: 1. Бар'єри на шляху планування та способи їх подолання 2. Взаємозв'язок місії і цілей організації	2

		реалізації 8. Тактичне та оперативне планування 9. Бізнес-план та особливості його складання			
Тема 4 «Організація як загальна функція менеджменту» 1. Сутність та зміст організації як функції менеджменту 2. Делегування, відповідальність, повноваження 3. Основи організаційного проектування 1. Характеристика різних типів організаційних структур: переваги та недоліки	2	Тема 4 «Організація як загальна функція менеджменту» 1. Сутність та зміст організації як функції менеджменту 2. Делегування, відповідальність, повноваження 3. Лінійні та апаратні повноваження 4. Ефективність розподілу повноважень 5. Сутність організаційної структури управління. Елементи структури. 6. Характеристика різних типів організаційних структур: переваги та недоліки. 7. Принципи побудови організаційних структур 8. Фактори, що впливають на побудову організаційних структур управління 1. Загальна характеристика елементів проектування організації	2	Підготувати повідомлення на теми: 1. Основні положення моделі характеристик роботи Дж. Р. Гекмена та Г. Р. Олдгема 2. Поняття і класифікація типів департаменталізації 3. Організація розподілу повноважень. 4. Організаційна діяльність та континуум можливих рішень в процесі організаційної діяльності Виконати індивідуальне практичне завдання.	2
Тема 5 «Мотивація як загальна функція менеджменту» 1. Сутність мотивації, її основні елементи і мотиваційний процес. 2. Змістовні теорії мотивації 3. Процесуальні теорії мотивації	2	Тема 5 «Мотивація як загальна функція менеджменту» 1. Сутність та зміст основних елементів мотиваційного механізму 2. Значення та еволюція поняття «мотивація» 3. Змістовні теорії мотивації	2	Підготувати повідомлення на теми: 1. Психологічні аспекти мотивації 2. Особливості функціонування мотиваційного механізму в сучасних умовах.	2

4. Стимулювання праці: принципи; види; форми 5. Системи і форми оплати праці		4. Процесуальні теорії мотивації 5. Особливості практичного застосування теорій мотивації в сучасних умовах 6. Психологічні аспекти мотивації 7. Матеріальні потреби як основа зовнішнього винагородження 8. Системи і форми оплати праці		3. Застосування методів задоволення потреб вищих рівнів 4. Неекономічні методи мотивації 5. Досвід побудови систем мотивації праці в провідних компаніях світу Виконати індивідуальне практичне завдання.	
Тема 6 «Контроль як загальна функція менеджменту» 1. Сутність контролю і його значення в процесі управління. 2. Типи, види і методи контролю 3. Загальна характеристика принципів контролю. 4. Система контролю та умови її ефективного функціонування.	-	Тема 6 «Контроль як загальна функція менеджменту» 1. Сутність контролю і його значення в процесі управління. 2. Типи, види і методи контролю. 3. Загальна характеристика принципів контролю. 5. Процес контролю і характеристика його основних етапів 6. Характеристика ефективного контролю 7. Бар'єри контролю і роль менеджера в організації ефективного контролю	1	Підготувати повідомлення на теми: 1. Шляхи підвищення ефективності контролю в організації 2. Управління за відхиленнями 3. Інформаційно-управлінські системи у плануванні та контролі Виконати індивідуальне практичне завдання	5
Модуль 2. Управління груповими процесами					
Тема 7. Управлінські рішення в менеджменті 1. Поняття управлінських рішень, їх види. 2. Підходи до прийняття управлінських рішень і вимоги до них. 3. Фактори, що впливають на	2	Тема 7. Управлінські рішення в менеджменті 1. Природа управлінських рішень та їх класифікація 2. Підходи до прийняття управлінських рішень та їх загальна характеристика. 3. Вимоги, що висуваються до	1	Підготувати повідомлення на теми: 1. Методи творчого пошуку альтернатив при прийнятті управлінських рішень 2. Модель прийняття рішень Врума-Йетонна 3. Модель прийняття рішень	3

процес прийняття управлінських рішень 4. Основні етапи розробки і прийняття управлінських рішень		управлінських рішень 4. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. 1. Основні етапи розробки і прийняття управлінських рішень		Врума-Джаго 4. Оцінка ефективності управлінських рішень Виконати індивідуальне практичне завдання	
Тема 7 «Інформація і комунікації в менеджменті» 1. Сутність і умови комунікацій в управлінні. 2. Процес комунікацій, види, стилі і мережі. Комунікаційні бар'єри і шляхи їх подолання. 3. Поняття інформації, її види і значення в процесі управління. 4. Вимоги до інформації та технологія інформаційної діяльності.	1	Тема 7 «Інформація і комунікації в менеджменті» 1. Сутність і умови комунікацій в управлінні. 2. Види комунікацій 3. Комунікаційний процес 4. Комунікаційні мережі 5. Загальна характеристика комунікаційних стилів 6. Перешкоди на шляху міжособистісних комунікацій 7. Методи вдосконалення комунікацій. 8. Сутність інформації та її види 9. Вимоги до інформації в сучасних умовах господарювання	1	Підготувати повідомлення на теми: 1. Типи комунікаційних співрозмовників та особливості спілкування з ними 2. Вміння слухати та вміння говорити як запорука ефективних комунікацій в організації. 3. Шляхи удосконалення мистецтва спілкування 4. Особливості надходження, утворення і використання інформації на рівнях менеджменту.	4
Тема 8 «Влада, вплив і лідерство як соціально-економічні явища» 1. Сутність та особливості керівництва 2. Поняття впливу, форми і значення в процесі управління 3. Необхідність і сутність влади в менеджменті. Форми влади керівників. 4. Природа лідерства, його складові та ознаки. Теорії	1	Тема 8 «Влада, вплив і лідерство як соціально-економічні явища» 1. Типи керівників та їх загальна характеристика 2. Поняття впливу, форми і значення в процесі управління 3. Необхідність і сутність влади в менеджменті: джерела і основи влади в організації. 4. Характеристика різних видів влади: традиційна, харизматична, легальна (законна), експертна влада, влада	1	Підготувати повідомлення на теми: 1. Авторитет керівника і методи його підвищення 2. Правила ефективного переконання. 3. Стилi управління по Лайкерту. 4. Управлінська решітка Блейка і Мутона. 5. Сучасні теорії лідерства і керівництва.	4

<p>лідерства і їх еволюція. 5. Стиль управління (керівництва) і його вплив на ефективність діяльності організації.</p>		<p>примусу, влада винагороди, влада ресурсу, влада зв'язків, влада інформації. 5. Природа лідерства, його складові та ознаки. 6. Теорії лідерства і їх еволюція. 7. Стиль керівництва, сутність, види та їх характеристика.</p>		<p>6. Сучасні вимоги до лідера і керівника 7. Модель ситуаційного лідерства Херсея і Бланшара 8. Концепція лідерської поведінки Танненбаума-Шмідта</p>	
<p>Тема 10 «Ефективність менеджменту» 1. Сутність та види ефективності управління і діяльності організації 2. Концепції визначення ефективності менеджменту організацій. 3. Підходи до оцінки ефективності управління Системи показників визначення ефективності менеджменту організацій 4. Напрями підвищення ефективності управління та діяльності організації</p>	<p>1</p>	<p>Тема 10 «Ефективність менеджменту» 1. Сутність ефективності управління і діяльності організацій 2. Концепції визначення ефективності менеджменту організацій. 3. Підходи до оцінки ефективності управління 4. Системи показників визначення ефективності менеджменту організацій 5. Напрями підвищення ефективності управління та діяльності організації 6. Моделі організацій та ефективність</p>	<p>1</p>	<p>Підготувати повідомлення на теми: 1. Ефективність менеджменту організацій, критерії та методи її оцінювання 2. Соціальна ефективність управління</p>	<p>4</p>

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
1 семестр	
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (1 бал); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 7-10): відвідування занять (1 бал); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (6 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом за семестр	100

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент: учебник. Москва: Гардарики, 2014. 576 с.
2. Кузнецова Т.О. Менеджмент: теорія і практика. Львів : Магнолія-2006, 2017. 293 с.
3. Ладонько Л. С., Михайловська О. В., Філіпова Н. В. Менеджмент: теорія та практика [Текст] : навч. посібник. Київ : Кондор, 2015. 268 с.
4. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / пер. с англ. Москва: Диалектика, 2016. 672 с.
5. Мошек Г. Є., Ковальчук М. М., Поканевич Ю. В. Менеджмент: навч. посібник. Київ : Ліра-К, 2016. 550 с.
6. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент [Текст] : підручник. Київ : Кондор, 2015. 563 с.
7. Хміль Ф.І. Менеджмент : підручник. Київ: Академвидав, 2007. 608 с.
8. Шатун В.Т. Основи менеджменту: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. 376 с.

Додаткові

1. Котлер Филип, Роланд Бергер, Нильс Бикхофф. Стратегический менеджмент по Котлеру : лучшие приемы и методы / пер. с англ. И. Матвеева. 2-е изд. Москва : Альпина Паблишер, 2015. 132 с.
2. Назарчук Т. В., Косіюк О.М. Менеджмент організацій: навч. посібник. Київ : Центр учб. л-ри, 2015. 560 с.
3. Ротер М. Тойота Ката. Лидерство, менеджмент и развитие сотрудников для достижения выдающихся результатов. Санкт-Петербург : Питер, 2014. 304 с.
4. Копитова І. В. Комунікації як основа механізму управління. Інноваційна економіка. 2016. № 5/6. С. 146–151.
5. Подольчак Н. Ю. Стратегічний менеджмент : навч. посібник. – 2-ге вид., зі змін. та допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 424 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє.
3. Дистанційний курс «Менеджмент», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).

